

Informace ke změnám v oblasti DPH od 1.1.2012

1.1.2012
METIS Praha, spol. s r.o.

K 1.1.2012 vstupuje v účinnost několik změn v uplatňování daně z přidané hodnoty. Změn je poskrovnu, ale některé z nich se dotknou většiny plátců daně.

Změna snížené sazby daně

Snížená sazba daně se zvyšuje z 10 % na 14 %. Výčet zboží a služeb, u kterých se uplatňuje snížená sazba DPH, přitom zůstává beze změn.

V souvislosti se změnou procentní sazby daně budeme na přelomu roků 2011 a 2012 nejčastěji řešit tyto případy:

záloha poskytnutá v roce 2011, plněno v roce 2012

K záloze se vztahuje sazba 10 %, protože v den přijetí zálohy to byla platná sazba daně. K vyúčtování – přesněji k rozdílu mezi cenou plnění a výší zálohy – se ze stejného důvodu vztahuje sazba 14 %. Podle § 37 zákona se sazba 14 % použije bez ohledu na to, zda rozdíl mezi cenou plnění a výší zálohy je kladný či záporný.

Z daňové správy zazněl názor, že v případě, kdy cena plnění je vyšší než záloha (výsledkem vyúčtování je doplatek) by se měla použít sazba 14 %, zatímco v případě, kdy cena plnění je nižší než záloha (výsledkem vyúčtování je přeplatek) by se měla použít sazba 10 %. Uvedený názor nemá podle našeho přesvědčení oporu v zákoně, ale dá se očekávat, že bude daňovou správou prosazován.

dodání vody, odvod odpadních vod, dodání tepla či chladu na přelomu 2011–2012

V případě těchto dodávek smí dodavatel zatížit médium či službu dodané v roce 2011 sazbou 10 % a médium či službu dodané v roce 2012 sazbou 14 %, i když okamžik zdanitelného plnění – tedy odečet měřidla či jiné určení spotřeby – nastane až v roce 2012. Uvedený postup lze použít i při přefakturaci těchto plnění.

uplatnění odpočtu daně v sazbě 10 % v daňovém přiznání

Odpočet DPH v sazbě 10 % se bude uvádět v kolonkách „odpočet DPH, snížená sazba“, typicky ř. 41. Pro kontrolu si lze vyčíslit zvlášť odpočet v sazbě 10 % a zvlášť odpočet v sazbě 14 %. V přiznání bude uveden součet za obě sazby. Chcete-li předejít telefonátům pracovníků finančních úřadů „proč vám nesouhlasí základ krát sazba = daň?“, můžete k přiznání dobrovolně připojit i zvláštní list s rozdělením údajů podle sazeb.

Při dodávce stavebních prací v tuzemsku daň přiznává příjemce

Pokud jsou dodávány stavební práce plátcí daně, bude od 1.1.2012 daň z přidané hodnoty přiznávat příjemce. Současně bude moci uplatnit odpočet DPH, pokud na něj má nárok. Dodavateli bude platit jen cenu stavební práce bez DPH. Tento režim, tzv. tuzemský reverse charge, se pro dodávky vybraných komodit, například odpadu a šrotu, uplatňuje již od 1.4.2011. Nyní však zasáhne plošně řadu plátců, protože stavební práce (včetně oprav a údržby, tedy například i vymalování místnosti) poskytuje či přijímá početná množina osob.

Dodavatel i příjemce plnění v režimu tuzemského reverse charge má povinnost současně s přiznáním, do kterého bude zahrnuto plnění v režimu tuzemského reverse charge, podat speciální přílohu se seznamem jednotlivých příjemců/dodavatelů plnění, jejich DIČ a výši základu daně. Jde o období souhrnného hlášení při dodávkách do jiného státu EU, ale zatímco souhrnné hlášení podává jen dodavatel, toto vnitrostátní hlášení musí podávat dodavatel i příjemce.

Podmínky pro uplatnění nároku na odpočet DPH u tuzemských plnění

S účinností od 1.4.2011 se zpřísnily formální nároky kladené na daňové doklady, na jejichž základě bylo možno uplatňovat nárok na odpočet DPH. Uvedená změna uvrhla plátce DPH do stavu před 1.1.1998, kdy údaje na daňovém dokladu nebylo možno doplňovat, ani podstatné skutečnosti prokazovat jiným způsobem – tedy překlep v DIČ nebo chybějící sídlo příjemce měly za následek ztrátu nároku na odpočet DPH. Od 1.1.2012 se tento ryze formální přístup ruší – odpočet DPH tedy bude i nadále moci uplatňovat jen ten, kdo má daňový doklad, chybějící náležitosti daňového dokladu však bude možno prokázat jiným způsobem v rámci dokazování.

Souhrnné dobropisy/vrubopisy

Lze vystavit jeden „souhrnný“ opravný daňový doklad k více původním daňovým dokladům. V případě, že úplata za plnění byla sjednána v jiné měně než v Kč, lze pro přepočtení částky opravy na Kč použít kurs ČNB platný v první **pracovní** den roku, kdy je oprava prováděna. Nebude tedy již nutno používat jednotlivé kursy, kterými byl proveden přepočtení na jednotlivých původních daňových dokladech.